

Projekt

z dnia 10 stycznia 2025 r.
Zatwierdzony przez

**ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W BYDGOSZCZY**

z dnia 2025 r.

**zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody
„Kruszyn”**

Na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 29 marca 2017 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Kruszyn” (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2017 r. poz. 1360, ze zm.), wprowadza się następujące zmiany:

1) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Ochronie czynnej podlega obszar który stanowią poddziały: 472 b ,i ,h ,g , 473 a (część), 474 a, b, c, d, f, g, i, h (część), 475 a, b, c (część), d, f, g, 476 a, b, c, f (część), i, j, h, w Leśnictwie Kruszyn, Nadleśnictwie Żołędowo, a pozostały obszar rezerwatu podlega ochronie ścisłej”;

2) załącznik nr 1 do zarządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia;

3) załącznik nr 2 do zarządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 2 do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków na obszarze rezerwatu

Lp.	Identyfikacja zagrożeń istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposób eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków
1.	Ekspansja gatunków obcych takich jak robinia akacjowa <i>Robinia pseudoacacia</i> , barszcz Sosnowskiego <i>Heracleum sosnowskyi</i> , klon jesionolistny <i>Acer negundo</i> , czeremcha amerykańska <i>Prunus serotina</i> , dąb czerwony <i>Quercus rubra</i> (zagrożenie istniejące, wewnętrzne).	Usuwanie gatunków obcych takich jak robinia akacjowa <i>Robinia pseudoacacia</i> , barszcz Sosnowskiego <i>Heracleum sosnowskyi</i> , klon jesionolistny <i>Acer negundo</i> , czeremcha amerykańska <i>Prunus serotina</i> , dąb czerwony <i>Quercus rubra</i> .
2.	Nadmierne prześwietlenie drzewostanów skutkujące ekspansją gatunków obcych geograficznie i ekologicznie (zagrożenie istniejące, wewnętrzne).	W pierwszej kolejności podsadzenie gatunków drzew charakterystycznych dla grądów, a w późniejszej perspektywie czasowej eliminowanie robinii akacjowej <i>Robinia pseudoacacia</i> .
3.	Przegęszczenie drzewostanów i podszytu oraz nadmierne zacinienie runa w płacie siedliska 91I0 Ciepłolubne dąbrowy (<i>Quercetalia pubescenti-petraeae</i>) przez występujące gatunki obce tj. czeremcha amerykańska <i>Prunus serotina</i> , dąb czerwony <i>Quercus rubra</i> oraz zarośla tarniny <i>Prunus spinosa</i> .	Usuwanie zarośli tarniny <i>Prunus spinosa</i> , dębu czerwonego <i>Quercus rubra</i> i czeremcha amerykańska <i>Prunus serotina</i> w płacie siedliska 91I0 Ciepłolubne dąbrowy (<i>Quercetalia pubescenti-petraeae</i>). Utrzymanie zwarcia koron w obrębie płatów siedliska 91I0 Ciepłolubne dąbrowy (<i>Quercetalia pubescenti-petraeae</i>) na poziomie 50-75%.

Określenie działań ochronnych na obszarze ochrony czynnej, z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji

Lp.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych	Lokalizacja działań ochronnych ¹⁾
1.	Usuwaniem robinii akacjowej <i>Robinia pseudoacacia</i> poprzedzone podsadzeniem drzew zgodnych z siedliskiem. Usuwanie czeremchy amerykańskiej <i>Prunus serotina</i> i klonu jesionolistnego <i>Acer negundo</i> (wycinanie).	Usuwanie robinii akacjowej <i>Robinia pseudoacacia</i> , poprzez obrączkowanie drzew i pozostawianie ich na miejscu do naturalnej śmierci. W przypadku terenów gdzie gatunek ten tworzy zwarte drzewostany lub jest gatunkiem dominującym i współdominującym zabieg obrączkowania należy poprzedzić podsadzeniami gatunków drzew zgodnych ze zbiorowiskiem roślinnym (grab <i>Carpinus betulus</i> , dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> , lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>) uzyskując maksymalne możliwe zwarcie tak aby warunki świetlne ograniczały możliwość wzrostu gatunków światłolubnych w tym robinii akacjowej. Obrączkowanie robinii należy rozpocząć po osiągnięciu przez podsadzenia odpowiedniego wzrostu i zwarcia (co najmniej 10-15 lat). Usuwanie czeremchy amerykańskiej <i>Prunus serotina</i> i klonu jesionolistnego <i>Acer negundo</i> (wycinanie według potrzeb). Działanie wykonać w okresie jesienno-zimowym, biomasę usunąć poza zasięg siedliska.	Obrączkowanie poprzedzone podsadzeniami – wydz. 476 a, b, c, h. Obrączkowanie: 476 i, j, f (część), 475 a, b, c (część), d, f, g, 474 a, b, c, d, f, g, h (część), i, 473 a (część), 472 b, i, h, g
2.	Usuwanie zarośli tarniny <i>Prunus spinosa</i> i dębu czerwonego <i>Quercus rubra</i> w płacie siedliska 91I0 Ciepłolubne dąbrowy (<i>Quercetalia pubescenti-petraeae</i>)	W drugim lub trzecim roku obowiązywania planu a następnie w miarę potrzeb usuwanie tarniny i dębu czerwonego poprzez wycinkę w zasięgu płatu siedliska. Działanie wykonać w okresie jesienno-zimowym, biomasę usunąć poza zasięg siedliska.	472 i
3.	Utrzymanie zwarcia koron w obrębie płatów siedliska 91I0 Ciepłolubne dąbrowy	Po 10 latach dokonać oceny potrzeb związanych z ewentualną potrzebą przeredzenia koron drzew. W przypadku stwierdzenia zwarcia powyżej 70% działanie polegające na	476 f (część), 475 c (część), 474 g (część), 472 i (część),

¹⁾ Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Włocławek na okres od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2025 r.

	<i>(Quercetalia pubescenti-petraeae)</i> na poziomie 50-75%.	obrączkowaniu drzew należy w pierwszej kolejności prowadzić w stosunku do gatunków obcych geograficznie, następnie obcych ekologicznie. Jeżeli eliminacja ww. gatunków nie zapewni zwarcia poniżej 70% należy działaniem objąć inne gatunki promując dąb bezszypułkowy <i>Quercus petraea</i> . Działanie prowadzić poza okresem lęgowym ptaków, jednorazowo po 10 roku obowiązywania planu (jeśli zajdzie taka potrzeba).	
4.	Usuwanie (wycinanie) barszczu Sosnowskiego <i>Heracleum sosnowskyi</i>	Regularne mechaniczne usuwanie (wycinanie) barszczu Sosnowskiego. Zabieg należy prowadzić co najmniej raz do roku w celu ograniczenia ekspansji gatunku do jego całkowitej eliminacji w granicach obszarów chronionych. Zabieg prowadzić od 15 czerwca do 31 sierpnia. Uzyskaną biomasę należy utylizować poza granicami rezerwatu.	wydz. 476 a, b ,c , f (część), h, j, i, 475 a, b, c (część), d, f, g , 474 a, b, c , d, f, g, i, h (część), 473 a (część), 472 b, i, h, g
5.	Monitoring stanu ochrony rezerwatu przyrody.	Monitoring stanu ochrony rezerwatu przyrody nie rzadziej niż co 5 lat w trakcie obowiązywania planu ochrony.	Cały obszar rezerwatu przyrody

UZASADNIENIE

Plan ochrony rezerwatu przyrody „Kruszyn” jest dokumentem określającym sposoby ochrony w celu zachowania zboczy pradoliny Noteci z fragmentami typowo wykształconych grądów zboczowych. Rezerwat przyrody „Kruszyn” został ustanowiony zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 lipca 1997 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. Nr 56, poz. 539). Aktualnie obowiązuje zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 2 listopada 2015 r. w sprawie rezerwatu przyrody Kruszyn (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. poz. 3330).

Dla właściwego funkcjonowania rezerwatu i jego ochrony plan ochrony zgodnie z art. 20 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478) sporządza się na okres 20 lat. Zgodnie z art. 19 ust. 6 ustawy o ochronie przyrody Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska ustanawia w drodze zarządzenia plan ochrony dla rezerwatu przyrody, sporządzony na podstawie w art. 20 ww. ustawy.

Plan ochrony został ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 29 marca 2017 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Kruszyn” (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. poz. 1360). Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy dokonał zmiany powyższego zarządzenia następującymi zarządzeniami:

- z dnia 20 czerwca 2018 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Kruszyn" (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. poz. 3278),
- z dnia 5 marca 2020 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Kruszyn" (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. poz. 1356),
- z dnia 24 marca 2021 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Kruszyn" (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. poz. 1524).

Powyższe zarządzenie zostało sporządzone na podstawie dokumentacji z 2009 r. wykonanej przez Biuro Usług Ekologicznych i Leśnych „QUERCUS” w Toruniu. Obecnie mija 15 lat od sporządzenia tej dokumentacji. W tym czasie w rezerwacie nastąpiły zmiany, które są zgłaszane w corocznych kartach oceny rezerwatu przez zarządcę terenu rezerwatu Nadleśnictwo Żołędowo, takie m. in. jak: wdzieranie się barszczu Sosnowskiego do wnętrza rezerwatu, rośliny inwazyjnej o właściwościach toksycznych, liczne wydzielanie się posuszu w drzewostanie.

W związku z powyższym oraz mając na uwadze że plan ochrony sporządza się na okres 20 lat, a dokumentację na podstawie której sporządzono plan ochrony wykonano 15 lat temu Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Bydgoszczy stwierdziła potrzebę sporządzenia aktualizacji planu ochrony.

Obwieszczeniem z dnia 13 marca 2024 r., znak WOP.6202.5.2024.KLD, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy zawiadomił o przystąpieniu do sporządzenia aktualizacji projektu planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Kruszyn”.

Obwieszczeniem z dnia ... 2025 r., znak WOP.6202.5.2024.KLD.2, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu poprzez zapoznanie się z projektem planu ochrony i o możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 19 ust. 1a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478), art. 3 ust. 1 pkt 11, art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112) i rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzenia projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i

składników przyrody (Dz. U. Nr 94, poz. 794) oraz art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 572). Projekt zarządzenia był podany do publicznej wiadomości również poprzez ogłoszenie w prasie „Gazecie Pomorskiej” o odpowiednim do rodzaju dokumentu zasięgu.

Projekt planu ochrony zamieszczono również w publicznie dostępnym wykazie danych na Ekoportalu (nr karty .../2025).

W trakcie przeprowadzonych konsultacji społecznych nie wpłynęły do tut. Urzędu uwagi do przedmiotowego projektu planu ochrony.

Projekt aktualizacji planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Kruszyn” został zaopiniowany pozytywnie przez zarządcę terenu rezerwatu Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Żołędowo pismem z dnia 18 grudnia 2024 r. 2024 r., znak Z.073.30.2024.

W rezerwacie przyrody „Kruszyn” wyznaczono obszary ochrony ścisłej i czynnej. Działania ochronne na obszarze ochrony czynnej zaplanowane zostały w celu eliminacji zagrożenia polegającego na ekspansji gatunków obcych takich jak robinia akacjowa *Robinia pseudoacacia*, barszcz Sosnowskiego *Heracleum sosnowskyi*, klon jesionolistny *Acer negundo*, czeremcha amerykańska *Prunus serotina* (zagrożenie istniejące, wewnętrzne). W celu eliminacji tego zagrożenia zaplanowano usuwanie powyższych gatunków obcych. Usuwanie robinii akacjowej *Robinia pseudoacacia*, poprzez obrączkowanie drzew i pozostawianie ich na miejscu do naturalnej śmierci. W przypadku terenów gdzie gatunek ten tworzy zwarte drzewostany lub jest gatunkiem dominującym i współdominującym zabieg obrączkowania należy poprzedzić podsadzeniami gatunków drzew zgodnych ze zbiorowiskiem roślinnym (grab *Carpinus betulus*, dąb szypułkowy *Quercus robur*, lipa drobnolistna *Tilia cordata*) uzyskując maksymalne możliwe zwarcie tak aby warunki świetlne ograniczały możliwość wzrostu gatunków światłolubnych w tym robinii akacjowej. Obrączkowanie robinii należy rozpocząć po osiągnięciu przez podsadzenia odpowiedniego wzrostu i zwarcia (co najmniej 10-15 lat). Usuwanie zarośli tarniny *Prunus spinosa* i dębu czerwonego *Quercus rubra* w płacie siedliska 9110 Ciepłolubne dąbrowy (*Quercetalia pubescenti-petraeae*) w drugim lub trzecim roku obowiązywania planu a następnie w miarę potrzeb, poprzez wycinkę w zasięgu płatu siedliska. Regularne mechaniczne usuwanie (wycinanie) barszczu Sosnowskiego, co najmniej raz do roku w celu ograniczania ekspansji gatunku do jego całkowitej eliminacji w granicach obszarów chronionych. Następne stwierdzone zagrożenie istniejące, wewnętrzne to nadmierne prześwietlenie drzewostanów skutkujące ekspansją gatunków obcych geograficznie i ekologicznie. W celu przeciwdziałania zagrożeniu planowane jest w pierwszej kolejności podsadzenie gatunków drzew charakterystycznych dla grądów, a w późniejszej perspektywie czasowej eliminowanie robinii akacjowej *Robinia pseudoacacia*. Kolejnym zagrożeniem istniejącym, wewnętrznym jest przegęszczenie drzewostanów i podszytu oraz nadmierne zacięcie runa w płacie siedliska 9110 Ciepłolubne dąbrowy (*Quercetalia pubescenti-petraeae*) przez występujące gatunki obce tj. czeremcha amerykańska *Prunus serotina*, dąb czerwony *Quercus rubra* oraz zarośli tarniny *Prunus spinosa*. W celu eliminacji powyższego zagrożenia zaplanowano usuwanie zarośli tarniny *Prunus spinosa*, dębu czerwonego *Quercus rubra* i czeremchy amerykańskiej *Prunus serotina* w płacie siedliska 9110 Ciepłolubne dąbrowy (*Quercetalia pubescenti-petraeae*). Utrzymanie zwarcia koron w obrębie płatów siedliska 9110 Ciepłolubne dąbrowy (*Quercetalia pubescenti-petraeae*) na poziomie 50-75%. Ponadto zaplanowano monitoring stanu ochrony rezerwatu przyrody nie rzadziej niż co 5 lat w trakcie obowiązywania planu ochrony. W załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia „Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków” wskazano jedynie zagrożenia „istniejące, wewnętrzne”, ponieważ w trakcie badań terenowych na potrzeby utworzenia planu ochrony dla tego rezerwatu nie zostały zidentyfikowane pozostałe rodzaje zagrożeń. Ochronę ścisłą zaplanowano tam gdzie nie przewiduje się potrzeby działań ochronnych z zakresu ochrony czynnej i umożliwia się zachodzenie naturalnych procesów w siedliskach przyrodniczych rezerwatu.

Ze względu na uwarunkowanie przyrodnicze rezerwatu nie wskazano miejsc, w których może być prowadzona działalność wytwórcza, handlowa i rolnicza, jak również nie wskazano obszarów udostępnianych do celów naukowych, edukacyjnych, rekreacyjnych, sportowych, amatorskiego połowu ryb i rybactwa. Udostępnianie rezerwatu w celu badań naukowych należy rozpatrywać na podstawie art. 15 ust. 1 pkt. 24 ustawy o ochronie przyrody. Uzyskanie indywidualnej zgody na prowadzenie ww. czynności gwarantuje nadzór nad ich rodzajem i metodyką, mając na uwadze dbałość o zachowanie celu ochrony rezerwatu przyrody we właściwym stanie. Udostępnienie rezerwatu przyrody dla celów edukacyjnych i turystycznych może nastąpić w formie odrębnego zarządzenia na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, a także na podstawie art. 15 ust. 5 ww. ustawy w drodze indywidualnego zezwolenia na odstępstwo od zakazów z ust. 1 dla celów związanych wykonywaniem badań naukowych lub celami edukacyjnymi, kulturowymi, turystycznymi, rekreacyjnymi lub sportowymi lub celami kultu religijnego.

Nie wskazano wymagań ochrony przyrody koniecznych do uwzględnienia w ustaleniach planu ogólnego gminy Sicienko, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych. Brak wskazań wymagań ochrony przyrody wynika z braku zagrożeń, którym można by przeciwdziałać poprzez ww. wskazania.

Projekt zarządzenia zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Kruszyn” został zaopiniowany pozytywnie przez Radę Gminy Sicienko uchwałą nr ..., z dnia 2025 r. i pozytywnie przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody w Bydgoszczy uchwałą nr .../2025, z dnia 2025 r.

Na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r., poz. 190) projekt zarządzenia został pozytywnie uzgodniony przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego pismem znak: ..., z dnia 2025 r.